

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV 2003/18/EF

af 27. marts 2003

om ændring af Rådets direktiv 83/477/EØF om beskyttelse af arbejdstagere mod farerne ved under arbejdet at være udsat for asbest

(EØS-relevant tekst)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 137, stk. 2,

under henvisning til forslag fra Kommissionen⁽¹⁾, udarbejdet efter høring af arbejdsmarkedets parter og Det Rådgivende Udvalg for Sikkerhed, Hygiejne og Sundhedsbeskyttelse på Arbejdspladsen,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg,⁽²⁾

efter høring af Regionsudvalget,

efter proceduren i traktatens artikel 251⁽³⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) I Rådets konklusioner af 7. april 1998 om beskyttelse af arbejdstagere mod farerne ved at være udsat for asbest⁽⁴⁾ opfordres Kommissionen til at fremlægge forslag til ændring af direktiv 83/477/EØF⁽⁵⁾, navnlig under hensyntagen til det hensigtsmæssige i at koncentrere og tilpasse beskyttelsesforanstaltningerne til de personer, der er mest udsat for risici, navnlig arbejdstagere, der arbejder med at fjerne asbest, og arbejdstagere, der ved uheld kommer i kontakt med asbest under vedligeholdelsesopgaver.
- (2) I nævnte konklusioner opfordres Kommissionen endvidere til at forelægge forslag til ændring af direktiv 83/477/EØF på baggrund af de yderligere undersøgelser af grænseværdier for eksponering for chrysotil og metoderne for måling af luftens indhold af asbest under henvisning til den metode, som Verdenssundhedsorganisationen (WHO) har vedtaget. Der bør træffes tilsvarende foranstaltninger vedrørende erstatningsfibre.
- (3) Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg har i sin udtalelse om asbest⁽⁶⁾ opfordret Kommissionen til at træffe nye foranstaltninger til at reducere arbejdstagernes risici.

- (4) Ved Rådets direktiv 76/769/EØF af 27. juli 1976 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes administrativt eller ved lov fastsatte bestemmelser om begrænsning af markedsføring og anvendelse af visse farlige stoffer og præparater⁽⁷⁾ er der indført forbud mod markedsføring og anvendelse af chrysotil med virkning fra den 1. januar 2005, hvilket vil bidrage væsentligt til at mindske arbejdstagernes eksponering for asbest.
- (5) Alle arbejdstagere bør være beskyttet mod risici i forbindelse med eksponering for asbest, og de undtagelser, der er fastsat for skibsfart og luftfart, bør derfor afskaffes.
- (6) For at sikre klare definitioner af fibre bør disse omdefineres enten i henhold til mineralogisk terminologi eller på grundlag af deres CAS-nummer (Chemical Abstract Service).
- (7) Uden at andre fællesskabsbestemmelser vedrørende markedsføring og anvendelse af asbest derved tilside-sættes, vil en begrænsning af de aktiviteter, der indebærer en eksponering for asbest, være af særdeles stor betydning for forebyggelse af asbestrelaterede sygdomme.
- (8) Systemet med anmeldelse af aktiviteter, der indebærer en eksponering for asbest, bør tilpasses til de nye arbejds-vilkår.
- (9) Aktiviteter, der udsætter arbejdstagerne for asbestfibre under udvinding af asbest, ved fremstilling og forarbejdning af asbestprodukter eller ved fremstilling og forarbejdning af produkter, der indeholder forsætligt tilsat asbest, bør udelukkes, da de har et højt eksponeringsniveau, som det er vanskeligt at forebygge imod.
- (10) På grundlag af den nyeste tekniske viden bør det fastsættes, hvordan der skal udtages stikprøver til måling af luftens asbestindhold, og hvordan fibre skal tælles.
- (11) Selv om man endnu ikke har kunnet fastslå en undergrænse for, hvornår eksponering for asbest indebærer en kræftisiko, bør grænseværdien for erhvervsmæssig eksponering for asbest reduceres.

⁽¹⁾ EFT C 304 E af 30.10.2001, s. 179 og EFT C 203 E af 27.8.2002, s. 273.

⁽²⁾ EFT C 94 af 18.4.2002, s. 40.

⁽³⁾ Europa-Parlamentets udtalelse af 11.4.2002 (endnu ikke offentliggjort i EUT), Rådets fælles holdning af 23.9.2002 (EFT C 269 E af 5.11.2002, s. 1) og Europa-Parlamentets afgørelse af 17.12.2002 (endnu ikke offentliggjort i EUT). Rådets afgørelse af 18.2.2003 (endnu ikke offentliggjort i EUT).

⁽⁴⁾ EFT C 142 af 7.5.1998, s. 1.

⁽⁵⁾ EFT L 263 af 24.9.1983, s. 25. Senest ændret ved direktiv 98/24/EF (EFT L 131 af 5.5.1998, s. 11).

⁽⁶⁾ EFT C 138 af 18.5.1999, s. 24.

⁽⁷⁾ EFT L 262 af 27.9.1976, s. 201. Senest ændret ved Kommissionens direktiv 2001/91/EF (EFT L 286 af 30.10.2001, s. 27).

- (12) Arbejdsgiverne bør have pligt til, inden fjernelsen af asbest påbegyndes, at påvise forekomst eller formodet forekomst af asbest i bygninger eller installationer og videregive disse oplysninger til andre, der kan risikere at blive eksponeret ved anvendelse, vedligeholdelse eller andre aktiviteter i eller ved bygningen.
- (13) Det bør sikres, at nedrivning eller fjernelse af asbest foretages af virksomheder, der har kendskab til alle forholdsregler, der skal træffes for at beskytte arbejdstagerne.
- (14) Arbejdstagere, der eksponeres for eller kan blive eksponeret for asbest, bør modtage en særlig uddannelse for i væsentligt omfang at bidrage til at nedsætte de dermed forbundne risici.
- (15) Indholdet af eksponeringsprotokoller og helbredsjournaler, jf. direktiv 83/477/EØF, bør være på linje med kravene i Rådets direktiv 90/394/EØF af 28. juni 1990 om beskyttelse af arbejdstagerne mod risici for under arbejdet at være udsat for kræftfremkaldende stoffer (sjette særdirektiv i henhold til artikel 16, stk. 1, i direktiv 89/391/EØF) ⁽¹⁾.
- (16) Der bør foretages en opdatering af de praktiske retningslinjer for den kliniske undersøgelse af de eksponerede arbejdstagere på baggrund af den nyeste medicinske viden med henblik på en tidlig påvisning af asbestrelaterede sygdomme.
- (17) Målene for dette direktiv, nemlig en forbedret beskyttelse af arbejdstagerne mod farerne ved under arbejdet at være udsat for asbest, kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne og kan derfor på grund af handlingens omfang og virkninger bedre gennemføres på fællesskabsplan; Fællesskabet kan derfor træffe foranstaltninger i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet, jf. traktatens artikel 5. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går direktivet ikke ud over, hvad der er nødvendigt for at nå disse mål.
- (18) Ændringerne i dette direktiv udgør et konkret skridt i gennemførelsen af det indre markeds sociale dimension.
- (19) Ændringerne begrænser sig til et minimum for ikke unødigt at hæmme etablering og udvikling af små og mellemstore virksomheder.
- (20) Direktiv 83/477/EØF bør derfor ændres i overensstemmelse hermed —

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

Artikel 1

Direktiv 83/477/EØF ændres således:

- 1) Artikel 1, stk. 2, udgår.

- 2) Artikel 2 affattes således:

»Artikel 2

I dette direktiv forstås ved »asbest« følgende silikater med fiberstruktur:

- actinolit, CAS-nr. 77536-66-4 (*)
- asbestgrunerit (amosit), CAS-nr. 12172-73-5 (*)
- anthophyllit, CAS-nr. 77536-67-5 (*)
- chrysotil, CAS-nr. 12001-29-5 (*)
- crocidolit, CAS-nr. 12001-28-4 (*)
- tremolit, CAS-nr. 77536-68-6 (*)

(*) Nummer i Chemical Abstract Service (CAS).«

- 3) Artikel 3:

- a) Stk. 3 affattes således:

»3. Såfremt der er tale om sporadisk eksponering af arbejdstagerne, og den er af svag intensitet, og hvis resultaterne af risikovurderingen, jf. stk. 2, klart viser, at grænseværdien for asbesteksponering ikke vil blive overskredet i luften i arbejdsområdet, kan man undlade at anvende artikel 4, 15 og 16, når det drejer sig om arbejde:

- a) med kortvarige, ikke-kontinuerlige vedligeholdelsesopgaver, under hvilke arbejdet kun omfatter materialer, der ikke er letsmuldrende
- b) med fjernelse af ubeskadiget materiale uden ødelæggelse heraf, hvor asbestfibrene er bundet tæt sammen i en matrice
- c) med indkapsling og indpakning af asbestholdigt materiale, som er i god stand
- d) med overvågning og kontrol af luften samt indsamling af prøver for at fastslå, om et givet materiale indeholder asbest.«

- b) Følgende stykke indsættes:

»3a. Efter høring af arbejdsmarkedets parter i overensstemmelse med national lovgivning og praksis udarbejder medlemsstaterne praktiske retningslinjer for konstatering af sporadisk eksponering af svag intensitet, jf. stk. 3.«

- 4) Artikel 4 ændres således:

- a) Nr. 2) affattes således:

»2) Arbejdsgiveren indgiver anmeldelse til medlemsstaternes ansvarlige myndighed i overensstemmelse med de ved lov eller administrativt fastsatte nationale bestemmelser, før arbejdet påbegyndes.

Anmeldelsen skal mindst omfatte en kort beskrivelse af

- a) arbejdsstedets beliggenhed
- b) den asbesttype og de asbestmængder, der arbejdes med
- c) arbejdsområderne og de anvendte metoder

⁽¹⁾ EFT L 196 af 26.7.1990, s. 1. Senest ændret ved direktiv 1999/38/EF (EFT L 138 af 1.6.1999, s. 66).

d) antallet af berørte arbejdstagere

e) datoen for arbejdets påbegyndelse og varigheden af dette

f) de foranstaltninger, der er truffet for at begrænse arbejdstagernes eksponering for asbest.«

b) Nr. 4) affattes således:

»4) Hver gang der sker ændringer af arbejdsvilkårene, som kan medføre en væsentlig forøget eksponering for støv fra asbest eller asbestholdige materialer, skal der på ny indgives anmeldelse.«

5) I artikel 5 tilføjes følgende stykke:

»Med forbehold af gennemførelse af andre fællesskabsbestemmelser om markedsføring og anvendelse af asbest forbydes aktiviteter, der udsætter arbejdstagerne for asbestfibre under udvinding af asbest, ved fremstilling og forarbejdning af asbestprodukter eller ved fremstilling og forarbejdning af produkter, der indeholder forsætligt tilsat asbest, bortset fra behandling og deponering af produkter fra nedrivning eller fjernelse af asbest.«

6) Artikel 6 affattes således:

»Artikel 6

For alle aktiviteter, som omhandles i artikel 3, stk. 1, skal arbejdstagernes eksponering for støv fra asbest eller asbestholdige materialer på arbejdsstedet nedsættes til et minimum og under alle omstændigheder til et niveau, der ligger under den grænseværdi, som er fastsat i artikel 8, idet der især træffes følgende foranstaltninger:

- 1) Antallet af arbejdstagere, der eksponeres for eller kan blive eksponeret for støv fra asbest eller asbestholdige materialer, skal begrænses mest muligt.
- 2) Arbejdsprocesserne skal være udformet således, at de ikke forårsager frembringelse af asbeststøv, eller, hvis dette ikke viser sig muligt, således at der ikke forekommer udslip af asbeststøv i luften.
- 3) Alle lokaler og alt udstyr, hvori eller hvormed bearbejdning af asbest finder sted, skal kunne rengøres og vedligeholdes effektivt og jævnlige.
- 4) Asbest eller materialer, der indeholder eller afgiver asbestfibre, oplagres og transporteres i egnet lukket emballage.
- 5) Affald skal hurtigst muligt samles og fjernes fra arbejdsstedet i egnet lukket emballage, der mærkes med oplysning om, at den indeholder asbest. Denne foranstaltning finder ikke anvendelse på udvindingsvirksomhed. Dette affald behandles derpå i overensstemmelse med Rådets direktiv 91/689/EØF af 12. december 1991 om farligt affald (*)

(*) EFT L 377 af 31.12.1991, s. 20. Senest ændret ved direktiv 94/31/EF (EFT L 168 af 2.7.1994, s. 28).«

7) Artikel 7 affattes således:

»Artikel 7

1. På grundlag af en indledende risikovurdering og for at sikre overholdelsen af den grænseværdi, der er fastsat i artikel 8, foretages der regelmæssigt måling af koncentrationen af asbestfibre i luften på arbejdsstedet.

2. Prøveudtagningen skal være repræsentativ for, i hvilket omfang arbejdstageren er udsat for støv fra asbest eller asbestholdige materialer.

3. Prøveudtagningen foretages efter samråd med arbejdstagerne og/eller disses repræsentanter i virksomheden.

4. Prøveudtagningen foretages af personale med de nødvendige kvalifikationer. Den efterfølgende analyse af prøverne i overensstemmelse med stk. 6 foretages i laboratorier, som er udstyret til optælling af fibre.

5. Prøveudtagningen skal være af en sådan varighed, at der kan konstateres en påvirkning, som efter at være blevet tidsmæssigt vægtet enten ved måling eller beregning er repræsentativ for en referenceperiode på otte timer (ét skift).

6. Optællingen af fibre skal så vidt muligt udføres ved hjælp af et fasekontrast-mikroskop (PCM) i overensstemmelse med den metode, som WHO (Verdenssundhedsorganisationen) anbefalede i 1997 (*), eller efter en anden metode, der giver tilsvarende resultater.

Ved den i første afsnit omhandlede måling af asbest i luften tages kun fibre, der er længere end fem mikrometer og tyndere end tre mikrometer, og hvor forholdet længde/tykkelse er større end 3:1, i betragtning.

(*) Bestemmelse af fiberkoncentrationen i luften. Anbefalet metode: optisk mikroskopi med fasekontrast (membranfiltermetoden). ISBN 92 4 154496 1, WHO, Genève, 1997.«

8) Artikel 8 affattes således:

»Artikel 8

Arbejdsgiveren sikrer, at ingen arbejdstager udsættes for en koncentration af asbest i luften, der overstiger 0,1 fibre pr. cm³ udregnet i forhold til et tidsvægtet gennemsnit (TWA) på otte timer.«

9) Artikel 9, stk. 1, udgår.

10) Artikel 10 ændres således:

a) Stk. 1, første afsnit, affattes således:

»Såfremt den i artikel 8 fastsatte grænseværdi overskrides, skal årsagerne til overskridelsen påvises, og der skal hurtigst muligt træffes foranstaltninger til afhjælpning af situationen.«

b) Stk. 3 affattes således:

»3. Såfremt eksponeringen ikke kan nedbringes ved andre midler, og grænseværdien gør det nødvendigt at bære individuelt åndedrætsværn, må dette ikke skulle bæres konstant, og den enkelte arbejdstagers anvendelse af sådant værn skal begrænses til det strengt nødvendige. Under arbejde, hvor der skal bæres individuelt åndedrætsværn, skal der holdes hvilepauser, der fastsættes under hensyntagen til den fysiske og klimabetingede belastning og, hvor det er relevant, efter aftale med arbejdstagerne og/eller deres repræsentanter i overensstemmelse med national lovgivning og praksis.«

11) Følgende artikel indsættes:

»Artikel 10a

Inden nedrivnings- eller vedligeholdelsesarbejder påbegyndes, tager arbejdsgiverne, eventuelt ved at indhente oplysninger hos ejerne, de nødvendige skridt til at fastslå, hvilke materialer der kan formodes at indeholde asbest.

Hvis der er den mindste mistanke om, at der forekommer asbest i et materiale eller en bygning, anvendes de relevante bestemmelser i dette direktiv.«

12) Artikel 11, stk. 1, affattes således:

»1. For så vidt angår aktiviteter som nedrivning, fjernelse af asbest, reparation og vedligeholdelse, hvor det kan forudses, at den grænseværdi, der er fastsat i artikel 8, kan forventes overskredet på trods af forebyggende tekniske foranstaltninger til begrænsning af indholdet af asbest i luften, skal arbejdsgiveren træffe foranstaltninger til sikring af, at arbejdstagerne beskyttes under udførelsen af dette arbejde, navnlig ved at:

- a) arbejdstagerne får udleveret egnede åndedrætsværn og andre personlige værnemidler, som de skal bære
- b) der opsættes advarselsskilte for at tilkendegive, at den grænseværdi, der er fastsat i artikel 8, kan forventes overskredet
- c) det undgås, at støv fra asbest eller asbestholdige materialer spredes uden for lokalerne/arbejdsområdet.«

13) Artikel 12, stk. 2, første og andet afsnit, affattes således:

»2. Det skal fremgå af den i stk. 1 omhandlede arbejdsplan, hvilke foranstaltninger der er nødvendige for arbejdstagerens sikkerhed og sundhed på arbejdsstedet.

Arbejdsplanen skal navnlig indeholde følgende regler:

- asbest og/eller asbestholdige materialer fjernes, inden nedrivningsteknikker bringes i anvendelse, medmindre dette ville medføre en større risiko for arbejdstagerne, end hvis asbesten og/eller de asbestholdige materialer var blevet efterladt på stedet
- personlige værnemidler, som omhandlet i artikel 11, stk. 1, litra a), skal om nødvendigt stilles til rådighed

— når nedrivningsarbejdet eller arbejdet med at fjerne asbesten er tilendebragt, må det i overensstemmelse med national lovgivning og praksis sikres, at der ikke er risici som følge af udsættelse for asbest på arbejdspladsen.«

14) Følgende artikler indsættes:

»Artikel 12a

1. Arbejdsgiveren skal sørge for et relevant uddannelsesprogram for alle arbejdstagere, der eksponeres for eller kan blive eksponeret for støv, der indeholder asbest. Uddannelsen skal udbydes regelmæssigt og uden udgifter for arbejdstageren.

2. Uddannelsens indhold skal være let forståeligt for arbejdstagerne. De skal herved sættes i stand til at erhverve sig de nødvendige kundskaber og færdigheder med hensyn til forebyggelse og sikkerhed, især for så vidt angår:

- a) asbests egenskaber og virkninger for sundheden, herunder også de synergiske virkninger af rygning
- b) produkttyper eller materialer, der kan formodes at indeholde asbest
- c) aktiviteter, der kan medføre asbesteksponering, og betydningen af forebyggende kontrolforanstaltninger for at formindske eksponeringen
- d) sikre arbejdsmetoder, kontrol og værnemidler
- e) formålet med og det rette valg af åndedrætsværn samt hermed forbundne begrænsninger og rigtig anvendelse
- f) nødforanstaltninger
- g) procedurer for dekontaminering
- h) bortskaffelse af affald
- i) krav om lægetilsyn.

3. Der skal på fællesskabsplan udarbejdes praktiske retningslinjer for uddannelse af arbejdstagere, der arbejder med fjernelse af asbest.

Artikel 12b

Virksomhederne skal, før de udfører arbejde i form af nedrivning eller fjernelse af asbest, bevise, at de har kvalifikationer på dette område. Disse beviser udformes i overensstemmelse med national lovgivning og/eller praksis.«

15) Artikel 14, stk. 2, litra b), affattes således:

»b) snarest muligt at underrette de pågældende arbejdstagere og disses repræsentanter i virksomheden eller anlægget, såfremt den grænseværdi, som er fastsat i artikel 8, overskrides, samt om årsagerne hertil, og høre arbejdstagerne og/eller disses repræsentanter i virksomheden eller anlægget om de foranstaltninger, der skal træffes, eller i hastende tilfælde underrette dem om, hvilke foranstaltninger der er truffet.«

16) Artikel 15, nr. 3), affattes således:

»3) Arbejdstagerne skal have oplysninger og vejledning om enhver helbredsundersøgelse, som de kan underkaste sig, efter at de ikke længere udsættes for asbest.

Den læge eller den myndighed, der er ansvarlig for lægetilsynet, kan erklære, at det er nødvendigt fortsat at føre tilsyn, efter at arbejdstagerne ikke længere udsættes for asbest, så længe den godkendte læge eller den berørte myndighed anser dette for nødvendigt for at beskytte de berørte personers helbred.

Det fortsatte tilsyn finder sted i overensstemmelse med national lovgivning og praksis.«

17) Artikel 16, nr. 2), affattes således:

»2) de i nr. 1) omhandlede protokoller og de personlige helbredsjournaler, som er omhandlet i artikel 15, nr. 1), skal i overensstemmelse med national lovgivning og/eller praksis opbevares i mindst 40 år efter, at der ikke længere finder eksponering sted.«

18) I artikel 16 tilføjes følgende nummer:

»3) de i nr. 2) omhandlede protokoller og helbredsjournaler stilles til rådighed for de ansvarlige myndigheder i de tilfælde, hvor virksomhedens aktiviteter ophører, i overensstemmelse med national lovgivning og/eller praksis.«

19) Følgende artikel indsættes:

»Artikel 16a

Medlemsstaterne indfører hensigtsmæssige sanktioner i tilfælde af overtrædelse af den nationale lovgivning, der vedtages til gennemførelse af dette direktiv. Disse sanktioner skal være effektive, stå i rimeligt forhold til overtrædelsen og have afskrækkende virkning.«

20) Bilag I udgår.

21) Bilag II, punkt 3, affattes således:

»3) Helbredsundersøgelser af arbejdstagerne gennemføres i overensstemmelse med arbejdsmedicinske principper og praksis og bør i det mindste omfatte følgende:

- udarbejdelse af en journal vedrørende arbejdstagerens helbreds- og arbejdsforhold
- personlig samtale

- almindelig klinisk undersøgelse og især af thorax
- undersøgelse af åndedrætsfunktionen (spirometri og flow-volumenkurve).

Lægen og/eller den ansvarlige myndighed for sundhedsovervågningen træffer afgørelse om yderligere undersøgelser, såsom undersøgelser af ekspektoratets cytologi, en røntgenundersøgelse af thorax eller tomografi, på baggrund af den nyeste arbejdsmedicinske viden.«

Artikel 2

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv inden den 15. april 2006. De underretter straks Kommissionen herom.

Disse love og bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.

2. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de vigtigste nationale retsfor skrifter, de udsteder på direktivets område.

Artikel 3

Dette direktiv træder i kraft på dagen for offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Artikel 4

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den 27. marts 2003.

På Europa-Parlamentets vegne

P. COX

Formand

På Rådets vegne

M. STRATAKIS

Formand